

PRILOGA 12: ANALIZA TERENSKEGA OBMOČJA - NAVODILA

Patronažna medicinska sestra pripravi analizo terenskega območja na podlagi:

- pregleda predpisanih dokumentacijskih obrazcev, ki jih izpolnjuje pri svojem delu (patronažni karton družine, zdravstveno socialna anamneza družine, otroški list, list nosečnice, list bolnika, list starostnika, načrt patronažne zdravstvene nege, funkcionalno zdravstveno stanje varovanca, obvestilo patronažni službi, obvestilo patronažne službe, idr.);
- Statističnega poročila o delu patronažnega varstva DZS, Obr. 8,95;
- v kolikor jih ne zbirajo v računalniškem programu, podatke o kategorizaciji družin pridobi iz patronažnega kartona družine;
- lastnih evidenc o svojem delu;
- ostale podatke pridobi na spletnih straneh Statističnega urada RS in NIJZ.

Na podlagi analiz terenskih območij, ki jih pripravijo posamezne patronažne medicinske sestre, vodja patronažne službe zdravstvenega doma pripravi skupen dokument, predloge ukrepov ter načrt sodelovanja z ostalimi deležniki.

Vodja patronažne službe skupni dokument ustrezno vključi v dokumente zdravstvenega doma.

<p>1. Osnovni podatki:</p> <p>a. Patronažna služba zdravstvenega doma:</p> <p>b. Ime in priimek patronažne medicinske sestre:</p> <p>c. Leto:</p>
<p>2. Opis terenskega območja:</p> <p>a. Navedejo se naselja, ulice, mestne četrti,..., ki spadajo v terensko območje patronažne medicinske sestre.</p> <p>b. Navede se v katero občino/e spada terensko območje.</p> <p>c. Opiše se njegova površina (lahko v km²) in njene značilnosti/posebnosti.</p> <p>d. Navede se razdalja do najbolj oddaljenega, gospodinjstva na terenskem območju od sedeža izvajalca.</p> <p>e. Opiše se infrastruktura (ceste, vodovod, kanalizacija, elektrika, odvoz smeti,...), kmetijske površine, industrijski objekti, – vse lokalne značilnosti, ki vplivajo na življenje in zdravje prebivalstva.</p> <p>f. Opiše se gostota naseljenosti (št. prebivalcev/km²) na terenskem območju (op.: podatek je na spletnih straneh SURS na voljo za vsako občino oziroma naselje: http://www.stat.si/statweb; http://pxweb.stat.si/pxweb/dialog/statfile2.asp).</p> <p>g. Naštejejo se drugi pomembnejši objekti in storitve na terenskem območju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na primer: sedež občine, upravne enote, pošta, policijska postaja, zdravstveni dom/postaja, lekarna, srednja/osnovna šola, vrtec, banka, trgovina, sakralni objekti.... (katere storitve so prebivalcem zagotovljene). • Na kak način so zagotovljene storitve oskrbe na domu/dolgotrajne oskrbe (kdo jih zagotavlja in ali so organizirane vse dni v tednu). • Dostopnost do teh objektov – neposredni dostop, največja oddaljenost prebivalcev do teh objektov, organizacija javnega prevoza.

- h. Opiše se v katero občino/e spada in s portala NIJZ Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si>) povzame ključna odstopanja pri tistih kazalnikih zdravja, ki so za patronažno medicinsko sestro pomembni, za načrtovanje dela:

Razvitost občine

Prirast prebivalstva

Starejše prebivalstvo (nad 80 let)

Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)

Stopnja delovne aktivnosti

Delovne migracije

Telesni fitnes otrok

Prekomerna prehranjenost otrok

Poškodovani v transportnih nezgodah

Prometne nezgode z alkohol. povzročitelji

Umivanje zob

Odzivnost v Program Svit

Presejanost v Programu Zora

Mikrobiološka kakovost pitne vode

Bolniška odsotnost

Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)

Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)

Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni

Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka

Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi

Srčna kap (35-74 let)

Možganska kap (35-84 let)

Novi primeri raka

Novi primeri raka debelega črevesja in danke

Novi primeri pljučnega raka

Novi primeri raka dojke

Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)

Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj

Pomoč na domu

Klopni meningoencefalitis

Splošna umrljivost

Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)

Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)

Umrljivost zaradi samomora

Priloga analize terenskega območja je izpis kazalnikov zdravja v občini/ah s portala Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si>).

3. Prebivalci na terenskem območju (na ravni naselij in ulic vpišete podatke, ki so dosegljivi, ostala vpišete na ravni občine):

- a. Število vseh prebivalcev (skupaj in ločeno po spolu).
- b. Število rojstev v preteklem letu.
- c. Število otrok do 1 leta starosti.
- d. Število otrok do 2 leta starosti.
- e. Število otrok do 3 leta starosti.
- f. Število otrok do 4 leta starosti.
- g. Število prebivalcev od 65 do 80 let, nad 80.
- h. Povprečna starost, indeks staranja in primerjava s povprečno vrednostjo za Slovenijo.
- i. Izobrazbena struktura.
- j. Število brezposelnih.
- k. Socialno-ekonomsko stanje prebivalcev.
- l. Število gospodinjstev (po številu članov).

4. Analiza opravljenega dela v letu XXXX

4.1 Analiza obiskanih družin

- a. Odstotek obiskanih družin, število prvih in ponovnih obiskov.
- b. Družine glede na vrsto (zaposlen, kmet, upokojen, ostali).
- c. Družine glede na kategorijo :

Kategorija	Število obravnavanih družin
I.	
II.	
III.	
IV.	

- d. Najpogostejši problemi v družini (pri družinah III. In IV. kategorije navedite in opišite probleme v družini):

4.2 Analiza ukrepov :

- a. **Število glede na vrsto ukrepov** (urejanje pomoči na domu, zdravljenja, pomoč pri urejanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja, ostalo.....).
- b. **Število glede na mesta intervencij** (služba za zdravstveno varstvo odraslih, služba za zdravstveno varstvo otrok in mladine, služba za zdravstveno varstvo žensk, zdravstveno vzgojni center/center za krepitev zdravja, nujna medicinska pomoč, bolnišnica, specialistična ambulanta, dom starejših občanov, center za socialno delo, vzgojno varstvena organizacija, šola, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Rdeči križ, Karitas, druge nevladne organizacije, občina, krajevna skupnost, mestna četrt, ostala mesta intervencij).
- c. **Število in vrsta timskih sestankov, obravnav, koordinacij z deležniki na primarni in sekundarni ravni zdravstvenega varstva ter s službami in organizacijami izven zdravstva.**

4.3 Analiza zdravstveno vzgojnega dela v lokalni skupnosti (na terenskem območju):

- Skupina za samopomoč, klubi in društva, zdravstveno vzgojno predavanje, delo z malo skupino, individualna zdravstvena vzgoja, posvetovalnica v lokalni skupnosti, pri vseh aktivnostih zabeležiti (lokacija izvedbe, število, vsebina,...)
- Udeležba na dogodkih na terenskem območju.
- Odzivnost v državne presejalne programe za raka (Svit, Zora, Dora) (število obiskov ne-odzivnikov, število svetovanj,...) .

4.4 Analiza preventivnih obiskov

	Število vseh varovancev na terenskem območju	Prvi obisk v letu	Ponovni obisk v letu	Nadgrajene obravnave (prvič se beležijo v letu po pričetku izvajanja)
Novorojenček				
Dojenček				
Otrok 1-3 let				
Nosečnica				
Otročnica				
Starejša oseba				
Kronični bolnik				

- Pojasnila in utemeljitev (ne)opravljenih preventivnih obravnav ter načrt za izboljšave:

4.5 Analiza obravnavanih kurativnih pacientov

- Število vseh pacientov, pri katerih so bili izvedeni kurativni obiski, glede na diagnoze po MKB (vsi listi bolnika obr. 8,86 za kurativo razen paliative)
- Delež pacientov starih 75 let in več, pri katerih so bili izvedeni kurativni obiski.
- Število vseh pacientov, ki so bili vključeni paliativno obravnavo (vsi listi bolnika obr. 8,86 pri katerih se je izvajala paliativna zdravstvena nega in oskrba in/ali obravnava v zadnjem obdobju življenja)

5 Zaključek:

- Povzetek najpomembnejših ugotovitev.
- Predlogi ukrepov za izboljšave.
- Letni načrt preventivnega zdravstvenega varstva za prihodnje leto (skupaj in po mesecih).

Viri:

Horvat, M. et al. eds., 2020. Zaključno poročilo o rezultatih in zaključkih projektnih aktivnosti v patronažnem varstvu. Projekt nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih – „Krepitev zdravja za vse“ [Interno gradivo], Nacionalni inštitut za javno zdravje.

International Council of Nurses. (2003). International Council of Nurses Framework and Core Competencies for the Family Nurse. Geneva: International Council of Nurses.

Količina in kakovost zdravstvene nege v osnovni zdravstveni dejavnosti – Metode, meritve, management in načini za doseganje ciljev. Filej, B., & Kersnič, P. ur.. Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, 2002.

Ministrstvo za zdravje. (2015b). Resolucija o nacionalnem plana zdravstvenega varstva 2016–2025 "Skupaj za družbo zdravja". Prevezeto 28. decembra 2015 iz <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2016-01-0999>.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2017. Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih, Vsebinska izhodišča za izvajanje projektnih aktivnosti. Available at: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/vsebinska_izhodišca_za_izvajanje_op_nadgradnja_in_razvoj_preventivnih_programov.pdf

Nacionalni inštitut za javno zdravje. Spremljanje patronažne zdravstvene nege - pilot - ; Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o patronažni dejavnosti, 1.20 ; Ljubljana, junij 2016. Dostopno na http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/podatki/podatkovne_zbirke_raziskave/zubstat_szbo/mn_patr_za_szbo_1.2_0.pdf.

Nacionalni inštitut za javno zdravje. Zdravje v občini. Dostopno na <http://obcine.nijz.si/Default.aspx?leto=2020>

Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni, 2015. Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02, 37/03, 117/04, 31/05, 83/07, 22/09 in 17/15, 47/18, 57/18.

Rajkovič, V., & Šušteršič, O. (2000). Informacijski sistem patronažne zdravstvene nege. Kranj: Moderna organizacija.

Saucier Lundy, K., & Janes, S. (2016). Community Health Nursing Caring for the Public's Health. Burlington: Jones & Bartlett Learning.

Šušteršič, O., Horvat, M., Cibic, D., Peternelj, A., & Brložnik, M. (2006). Patronažno varstvo in patronažna zdravstvena nega - nadgradnja in prilagajanje novim izzivom. Obzornik zdravstvene nege, 40(4), 247-52.

World Health Organization. (2000c). The Family Health Nurse Context, Conceptual Framework and Curriculum. World Health Organisation, Regional Office for Europe.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). (2011). www.zzs.si. Prevezeto 10. maja 2016 iz <http://www.zzs.si/ZZS/info/egradiva.nsf/o/E36642B8C877BF00C125795D00348B57?OpenDocument>.

Železnik, D., Horvat, M., Panikvar Žlahtič, K., Filej, B., & Vidmar, I. (2011). Aktivnosti zdravstvene nege v patronažnem varstvu. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Pripravila: Martina Horvat, dipl.m.s., spec.

Gradivo je nastalo v okviru projekta »Model skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih« iz sredstev sofinanciranja Republike Slovenije, Evropske unije iz Kohezijskega sklada - Evropskega socialnega sklada.